

gastvrijheid. Zoo was dus het einde! Onder het haastig pakken van zijn weinige eigendommen, het regelen van een paar laatste zaken, voelde hij niet anders dan een koude onverschilligheid, die hem staalde. Dat was alles voorbij, nu weer verder!

Maar toen hij 's morgens, om tien uur, onder een fel-stekende zon, op den steiger stond, tusschen Mac-Arthur, Lang en van Meurs, die toevallig over was, toen hij zijn paar koffers door de koelies aan boord zag dragen, trokken zijn kaken strak van ontroering. Hij ontweek den vriendenblik van Mac en toen de eerste fluit de pijp uitloeiide, dacht hij: Ik kan niet weg, ik moet eerst haar.... Hij hoorde het praten van Lang en van Meurs als op een verren afstand, het heen en weer loopen van met barang beladen koelies schemerde voor zijn oogen; werktuigelijk zei hij een paar woorden en bij de tweede fluit raakte hij, zonder zelf te weten hoe, de loopplank over en stond op het kleine dek. Zou hij Mac vragen haar te groeten....? Maar op hetzelfde oogenblik wees Van Meurs hem op een djongos, die een soerat *) bracht, Imin, haar huisjongen! Hij nam den brief en stak hem in zijn zak, want vlak daarop joeg de derde fluit de menschen van boord, een schel geluid van inlandsche stemmen, het aanzuigend stooten van den motor en toen het afscheid van de mannen. Het laatste Mac-Arthur, die nog eens, als zoovele malen, de hand op zijn schouder, vaderlijk tot hem sprak. „En nou cheer up, old boy! We komen nog wel eens samen op een terrein, dat zul je zien. Hou je goed, groet Java van me.” Woorden van dank zei Bart, met moeilijke stem, en lang klemde zijn vingers de ruige hand van Mac-Arthur. Toen was het voorbij.... Van het schommelend bootje af, dat langzaam, langzaam wegdreef van den steiger, zag hij ze staan en wuifde met zijn hoed, tot het niets meer dan drie verre stippen waren en zijn oogen pijn deden van het stekend tropenlicht.

In het hoekje bij het kombuis ging hij zitten en daar, voorover gebogen, als om zijn gezicht te verbergen, las hij haar brief. „Bart, wat is dat nu jammer,” schreef ze, „dat je zoo overhaast vertrekken moest. We begrijpen, dat de tijd je ontbroken heeft en danken je voor je brief; we hopen, dat Java je geheel herstellen zal en wenschen je het allerbeste.”

Dat was alles. Hij begreep dat hij haar dankbaar zijn moest; deze brief was toch nog, ondanks alles, als een hand, die ze hem toestak, menige vrouw zou braaf, in zedige verontwaardiging, zijn weggaan hebben genegeerd. Dat ik haar nu nooit zal kunnen zeggen, hoe dat alles kwam, dacht hij smartelijk, hoeveel slechts zal ze over me hooren en gelooven! En niets van al dat betere zou ze weten, van dat heftig-bestreden verlangen, van die hunkering naar sympathie. Voortaan zou ze hem zien als een der

*) Brief.